

Xavier Serrahima: el racó de la paraula

Una finestra de diàleg oberta a la literatura: anàlisis, cròniques, citacions i altres

Posted on 18 FEBRER, 2017 by XAVIER SERRAHIMA

La ciutat de ningú, Antoni Vidal Ferrando

Filed under NOTES DE LECTURA

0

Vols compartir-ho?

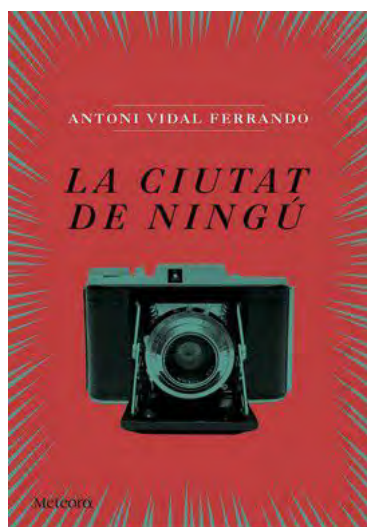
Ja no som el que era

Sovint, en clubs de lectura, tallers literaris, tertúlies i actes similars et demanen com es diferencia la literatura —la literatura literatura, si volem dir-ho així— del que no ho és; les creacions literàries de les que no ho són —que no arriben a ésser-ho. La meua resposta acostuma a ésser: pel fet que sorgeixen del cor, perquè estan escrites amb la veu única, intransferible de l'autor i, sobretot, perquè —com a resultat de la confluència (harmònica, acabada) dels dos criteris anteriors— són *creacions artístiques*, perquè es fonamenten en l'art de la paraula; no tant (o, almenys, *una mica més*) en el *què* sinó en el *com*.

Si m'ho demanessin ara mateix, ho tindria més fàcil: si voleu saber que és —si més no, que *pot ésser*— la literatura fareu bé llegint ***La ciutat de ningú***, d'**Antoni Vidal Ferrando**, publicat per **Editorial Meteora**. Podria, per descomptat, centrar-me en l'argument —que, des del meu punt de vista, la contracoberta desvetlla més que no convidria— i explicar *qui* és el protagonista, *què* és i *on* viu, però, per sort, això diria, al mateix temps massa (correspon al lector anar-ho descobrint d'acord amb el desig de l'autor) i massa poc (només amb un bon argument no es basteix una bona novel·la).

Entenc que n'hi haurà prou amb dir que és una persona gran que, per les raons que anirem coneixent, ja no se sent a casa—“Jo, aquí, no em trob bé enlloc” (pàg. 7)—, que desconfia de tot i de tothom —“Als arbres, s'hi oculten serps malèvols” (*dt.*)—, que ha arribat a una edat (i a un estat) en la qual callar o suavitzar el que pensa no té sentit ni raó —“No estic en condicions de ser negligent ni magnànim” (*dt.*)—, sobretot perquè sent que tot allò pel que havia lluitat s'ha ensorrat: “Guanyes una guerra i no et serveix de res” (pàg. 8).

Una persona desencaxada en una ciutat que ja no reconeix ni el reconeix, que li resulta estranya, incomprendible, inhòspita, desnaturalitzada—“què hi faig, en aquesta ciutat on la gent [...] no m'agombola” (pàg. 34), una persona arrelada en un passat que mai més no tornarà, que s'adona que el seu temps va ésser un altre; condemnat, per tot plegat, a viure sol i aïllat —“La soledat és com un pou amb l'aigua negra” (pàg. 19); que tan sols obté (cert) consol i refugi en el(s) temps superats, quan tot era (o, si més no, *li semblava*) com havia d'ésser, quan regnava l'ordre —¿Què en feim, d'aquest desordre, un curs de flauta?” (pàg. 8)— i les coses encara eren com sempre havien estat; com *cal que siguin*.

Algú que viu en un ahir que ja no existeix, que ja ha passat avall, més en —i *pels*— records que no en el dia d'avui, però que ni en els records no aconsegueix un lloc on es pugui sentir còmode, on es pugui sentir, de bell nou, ell mateix; perquè en ells, per més que ho vulgui, tampoc és l'ordre qui mana, sinó la seva llei pròpia, el fluir inconscient que ningú ni res no pot determinar ni, encara menys, controlar: “Cada record té la seva guixa i té els seus silencis, que s'expandeixen com ombres caòtiques” (pàg. 15).

Records convertits en presents, i alhora en una maledicció, per unes misterioses fotografies del seu pare, que conformen un dels punts crucials de l'argument, que són la seva darrera gran preocupació, el neguit que més l'incomoda. Entre d'altres raons, perquè, com li succeeix al príncep de Dinamarca shakesperiana, l'ombra del pare, i la necessitat de retre-li honors, de mostrar-se mereixedor del seu heretatge és omnipresent, és una de les últimes (i de les úniques) raons que el mantenen dempeus: “He de tornar a llegir *Hamlet*. El príncep Hamlet també parlava amb el seu pare difunt” (pàg. 66); “Mon pare m'ho explica des del més enllà. [...] Per a aquests diàlegs no cal ser [...] rei de Dinamarca” (pàg. 71).

Perquè, a l'igual que a aquest darrer l'assassinat del seu pare i la traïció de la seva mare l'ha col·locat en una situació no ja difícil, sinó quasi impossible, i es debat en el dubte sobre si és més convenient venjar-se, com li reclama l'espectre del seu pare, o no fer-ho, per no causar dany a la seva mare, al protagonista de *La ciutat de ningú* l'assassinat del seu temps l'ha convertit en una ombra del que era, i es debat entre seguir o abandonar, en el dubte de si és preferible destruir les fotografies que el podrien perjudicar, que poden tacar la imatge i la reputació del seu pare, o bé si ha de conservar-les per preservar el record que en té: “No m'he de perdre per falta d'acció. Ni me de fer un embull o equivocar” (pàg. 27).

I per provar, en debades, no cal dir-ho, de sortir de dubtes, de treure l'aigua clara de la seva situació, serà el mateix protagonista —en una decisió encertadíssima de Vidal Ferrando, la que converteix fons i forma en un tot indissoluble, en creació artística— qui ens explicarà *què* i, sobretot, *com* se sent; i

Search the site

febrer			
dl.	dt.	dc.	dj.
		1	2
6	7	8	9
13	14	15	16
20	21	22	23
27	28		
« gen.			

Contacte

contacte@xavier

Estic llegint

Pàgines amigues

Xavier Serrahima: es

Vols publicar la teua teus contes?

Publico a

Suplement Cultura E

Núvol, el digital de c

Naciódigital

Sonograma Magazín

ho farà directament, en una narració on s'interroga a ell mateix (raó per la qual els signes d'interrogació són tan presents), no per escrit, tot i que en té el propòsit —"Just tinc idea de contar-ho tot per escrit" (pàg. 45)— però sí com si ho fos, accedint al seu pensament, al lliure fluir de la (seva) consciència.

Un fluir que, tant per la seva incapacitat de situar-se en el nou món, per la seva edat, com per l'estat delicat de salut en que es troba, ho és tot menys ordenat —similar, doncs, al món on no pot encaixar—, on es perd: "Ni sé perquè ho venia a dir. La veritat és que m'he perdut, i el més increïble és que ho tenia a la punta de la llengua" (pàg. 32); "¿No han d'existir paraules, per ordenar el meu discurs? Passa que, en intentar-ho, em faig un embolic" (pàg. 46).

Es perd per desesperació seva, però —cal dir-ho ben alt, ben fort i ben clar— per guany i fortuna (literària) del lector, ja que així, assistim a la narració de la seva vida; i ho fem, a través d'una successió de paràgrafs de llargària similar, que tan aviat avancen com retrocedeixen, per explicar-nos el seu ahir (que recorda amb tant d'orgull, el que fou *el seu temps*), el seu avui (on tot s'ha capgirat i no hi troba el seu lloc) i el seu demà (que no és ni tan sols capaç d'imaginar); una narració que, en realitat, és una catarsi.

Una catarsi alliberadora, tot i que a ell, més que alliberar-lo, potser el duu a confirmar el que ja endevinava: viu (més aviat, sobreviu) en *la ciutat de ningú*, perquè és a ell a qui els nous temps han convertit en ningú; han esborrat, com si es tractés d'una fotografia antiga desgastada, on la imatge ja no és reconeixible: "tota la vida hem de pagar delmes i arreus?" (pàg. 85).

En definitiva, un d'aquells llibres que és molt recomanable llegir (i rellegir) en silenci, amb calma i amb delectació, fruit-lo com es frueix la música que ens arriba al més pregon de l'ànima i ens transporta —encara que sigui per una estona, però quina magnífica, inoblidable, beneïda estona!— més enllà de nosaltres mateixos.

dissabte, 18 de febrer del mmmvii

© Xavier Serrahima 2017
www.racodelaparaula.cat
[@XavierSerrahima](https://twitter.com/XavierSerrahima)

Aquesta obra de [Xavier Serrahima](#) està subjecta a una llicència de [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 Internacional de Creative Commons](#)

Copyright secured by [Digiprove © 2017 Xavier Serrahima](#)
Some Rights Reserved

Tagged with [anàlisi literària](#) [Antoni Vidal Ferrando](#) [crítica literària](#) [editorial Meteora](#) [La ciutat de ningú](#) [lectura](#) [literatura](#) [literatura en català](#) [llegir](#) [Notes de lectura](#) [ressenya llibres](#)

[← Previous](#)

[Next →](#)

Deixa un comentari

L'adreça electrònica no es publicarà. Els camps necessaris estan marcats amb *

Comentari

Nom *

Correu electrònic *

[Llabor Cultural](#)

[Ràdio](#)

[Ningú és perfecte \(C de ràdio i televisió\)](#)

[El Submarí \(Ràdio M Terrassa\)](#)

[Popular Posts](#)

[Teories del r Sanahuja Yll](#)
ON 7 MARÇ, 2017 BY SERRAHIMA

[La ciutat de Ferrando](#)
ON 18 FEBRER, 2017 SERRAHIMA

[El setè ànge](#)
ON 19 FEBRER, 2017 XAVIER SERRAHIMA

[Citacions lite de ningú, Ar \(1\)](#)
ON 23 FEBRER, 2017 SERRAHIMA

[De l'espiritue Kandlinski](#)
ON 1 MARÇ, 2017 BY SERRAHIMA

[Útils](#)

[Associació d'Esript Catalana](#)

[Biblioteques Diputac](#)

[Biblioteques Públiq Tarragona i Terres de](#)

[Convocatòries de Pi català](#)

[Diccionari català-val](#)

[Diccionari de la lleng](#)

[Registre de la Propie](#)